

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ วังพญา-ท่าธง อําเภอรามัน จังหวัดยะลา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

ตามที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ราษฎรหลายหมู่บ้านได้ร้องขอพระราชทานความช่วยเหลือให้มืงงานทำอยู่ในพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างขึ้นที่ ตำบลวังพญา และตำบลท่าธง อําเภอรามัน จังหวัดยะลา เพื่อช่วยแก้ปัญหา สร้างงาน และสร้างอาชีพให้กับราษฎร

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ ช่วยจ้างงานให้ราษฎรมืงงานทำ มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว

๓.๑.๒ ให้ราษฎรได้เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๑.๓ ให้ราษฎรได้ร่วมกันประกอบอาชีพในลักษณะการรวมกลุ่มทำงาน และมีมาตรการระวังป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้าย

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

๓.๒.๑ เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชเครื่องแกง และเครื่องเทศ

๓.๒.๓ สามารถเป็นศูนย์ถ่ายทอดการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีอย่างยั่งยืน ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บริเวณพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างวังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

บริเวณแปลงการผลิตพืชสมุนไพรในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ วังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมสนับสนุน : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติ กรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

๗. ผลการดำเนินงาน

๑. ดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการปลูกพืชสมุนไพรแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร

๒. ดำเนินการสำรวจพื้นที่ทำแปลงต้นแบบการปลูกการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ วังพญา-ท่าธง อ.รามัน จ.ยะลา

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลในการนำชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง ไปใช้ในแปลงปลูก เพื่อให้ทางฟาร์มตัวอย่างฯ ได้ลดต้นทุนการผลิต และตอบสนองต่อแนวทางการดำเนินงานของฟาร์มตัวอย่างฯ ที่ดำเนินงานพัฒนาฟาร์มไปในทางเกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบ

๔. สนับสนุนต้นพันธุ์ฟ้าทะลายโจร โจร ขมิ้นชัน ไพร เพื่อปลูกในแปลงต้นแบบการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่แปลงต้นแบบที่ทางฟาร์มตัวอย่างฯ ได้จัดเตรียมไว้

๕. คัดเลือกเกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) พร้อมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชสมุนไพร ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง จำนวน ๔ ราย ดังนี้

๑) นางโสภา รัตนศิริ

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๐๖-๐๐๒๖๙-๐๘-๒

ที่อยู่ ๙/๕ หมู่ ๔ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๘๑-๗๔๘-๓๙๖๙

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๖๖๙๘๙ Y : ๗๒๔๒๐๐

๒) นางรัฐจวน อินโถ

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๐๖-๐๐๒๖๗-๐๙-๘

ที่อยู่ ๑๑๑/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๖๔-๙๙๑-๐๕๓๖

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๖๘๗๕๓ Y : ๗๒๕๕๘๒

๓) นางวาม๊ะ โชะยามา

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๐๖-๐๐๔๗๘-๗๖-๕

๑๑๘/๒ หมู่ ๒ ตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๖๑-๕๓๙-๐๐๙๐

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๖๐๙๘๖ Y : ๗๒๐๑๒๙

๔) นางสาวลีฮะ อาแยกาจิ

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๐๖-๐๐๔๗๘-๘๑-๑

๑๑๔ หมู่ ๒ ตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๖๓-๕๘๔-๗๒๘๖

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๖๑๑๕๔ Y : ๗๒๐๒๙๑

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

การดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการปลูกพืชสมุนไพรแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เป็นที่สนใจของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เป็นอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรได้เริ่มมีการปลูกพืชสมุนไพรแต่เนื่องจากยังขาดความรู้ทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงยินดีที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในแปลงของตนเองต่อไป

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

-

๑๐. ภาพกิจกรรม

ภาพชุดที่ ๑ กิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างฯวังพญา-ท่าธง และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ ศวพ.ยะลา

ภาพชุดที่ ๒ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ใส่เดือนฝอยกำจัดแมลงศัตรูพืช)

ภาพชุดที่ ๓ สนับสนุนปัจจัยทางการเกษตร (สารชีวภัณฑ์กำจัดแมลง BT ๑ - DOA)

ภาพชุดที่ ๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔)

ภาพชุดที่ ๕ การติดตาม ตรวจสอบ นางโสภา รัตนคีรี
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ภาพชุดที่ ๖ การติดตาม ตรวจสอบ นางรัฐจวน อินโถ
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

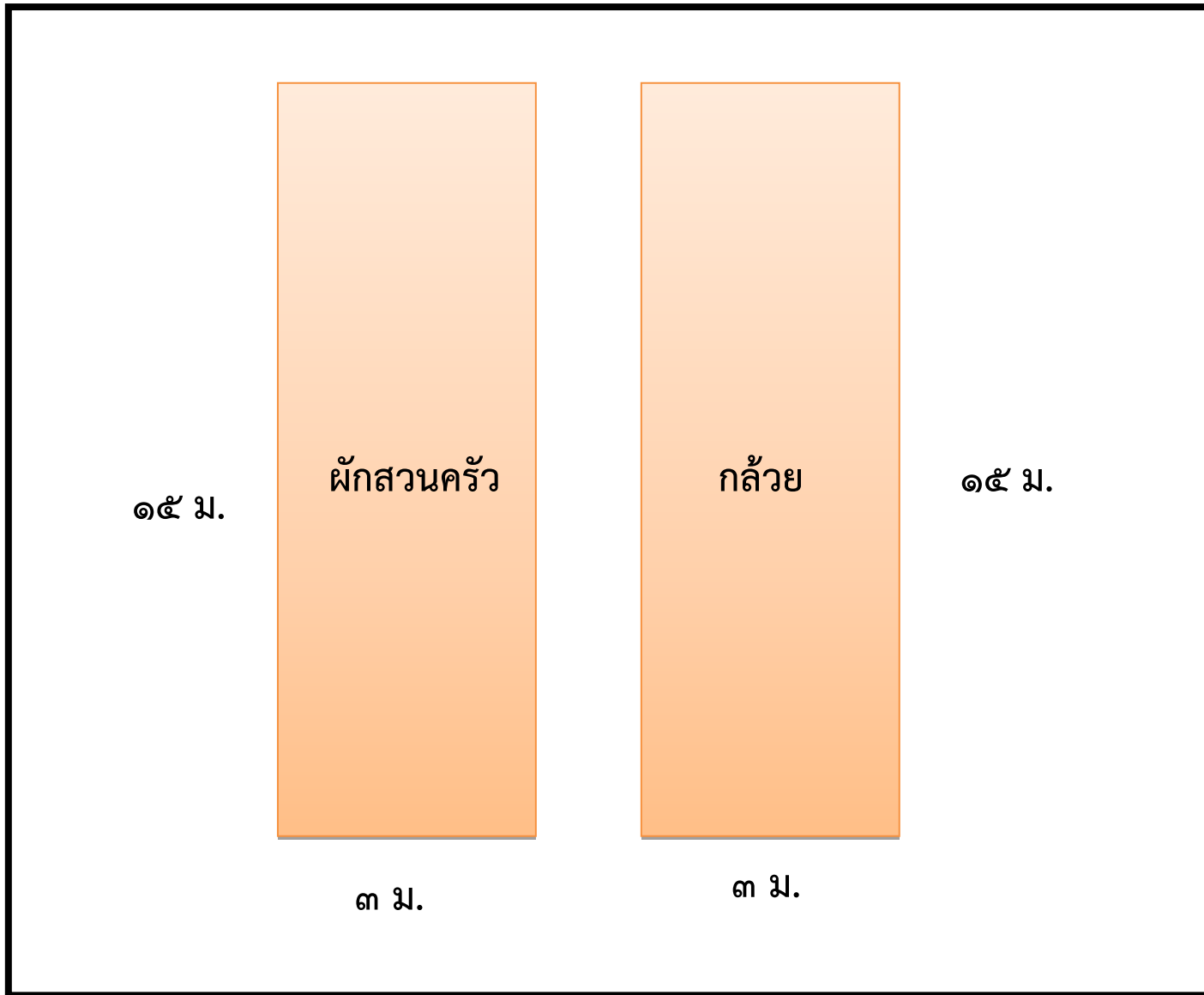

ภาพชุดที่ ๗ การติดตาม ตรวจสอบ นางวาเม้าะ โจะยามา
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

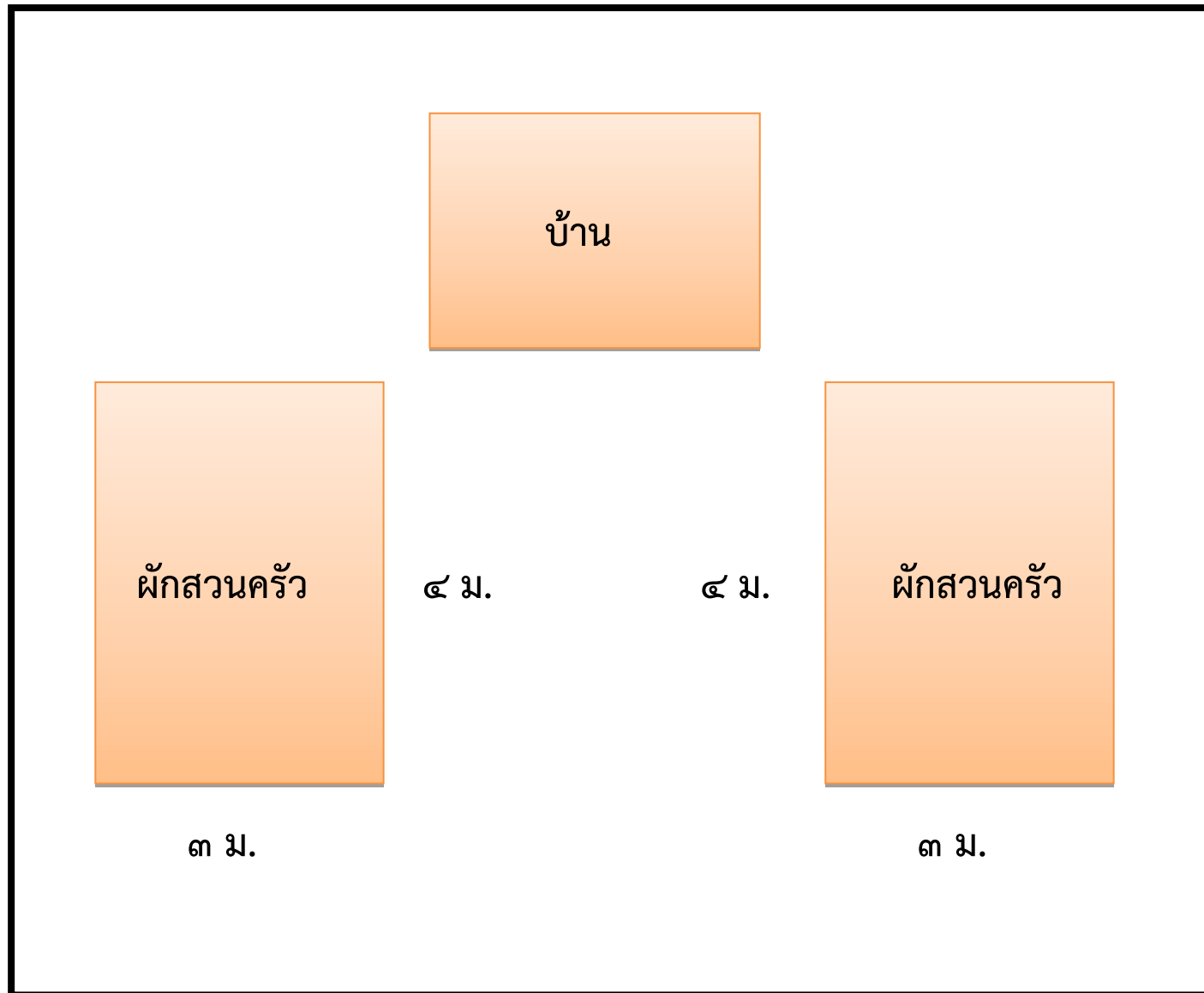

ภาพชุดที่ ๘ การติดตาม ตรวจสอบ นางสอลีฮะ อาแยกาจิ
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ผังแปลงพืชพืชสมุนไพร นางโสภา รัตนศิริ

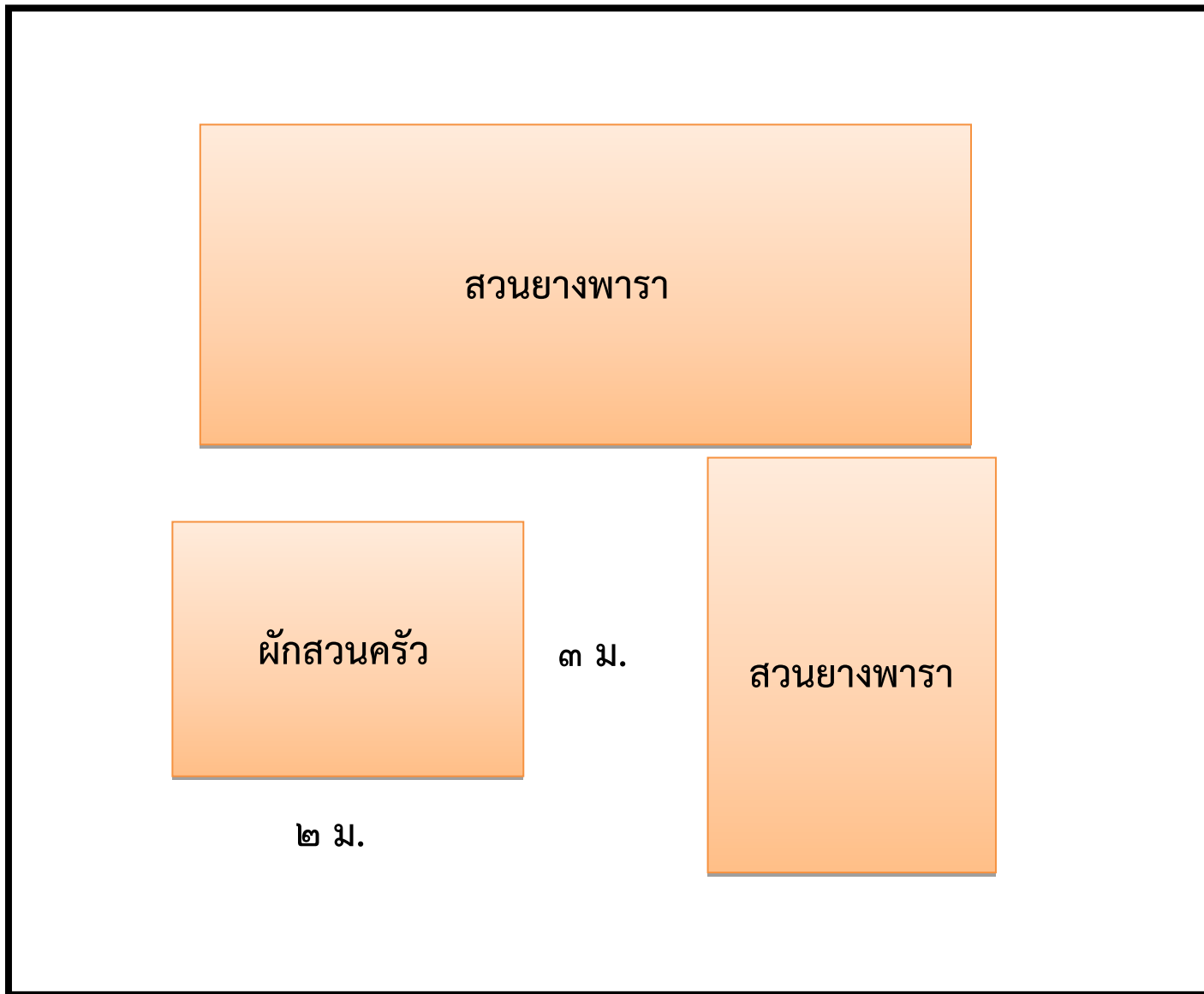

ผังแปลงพืชพืชสมุนไพร นางรัฐจวน อินโถ

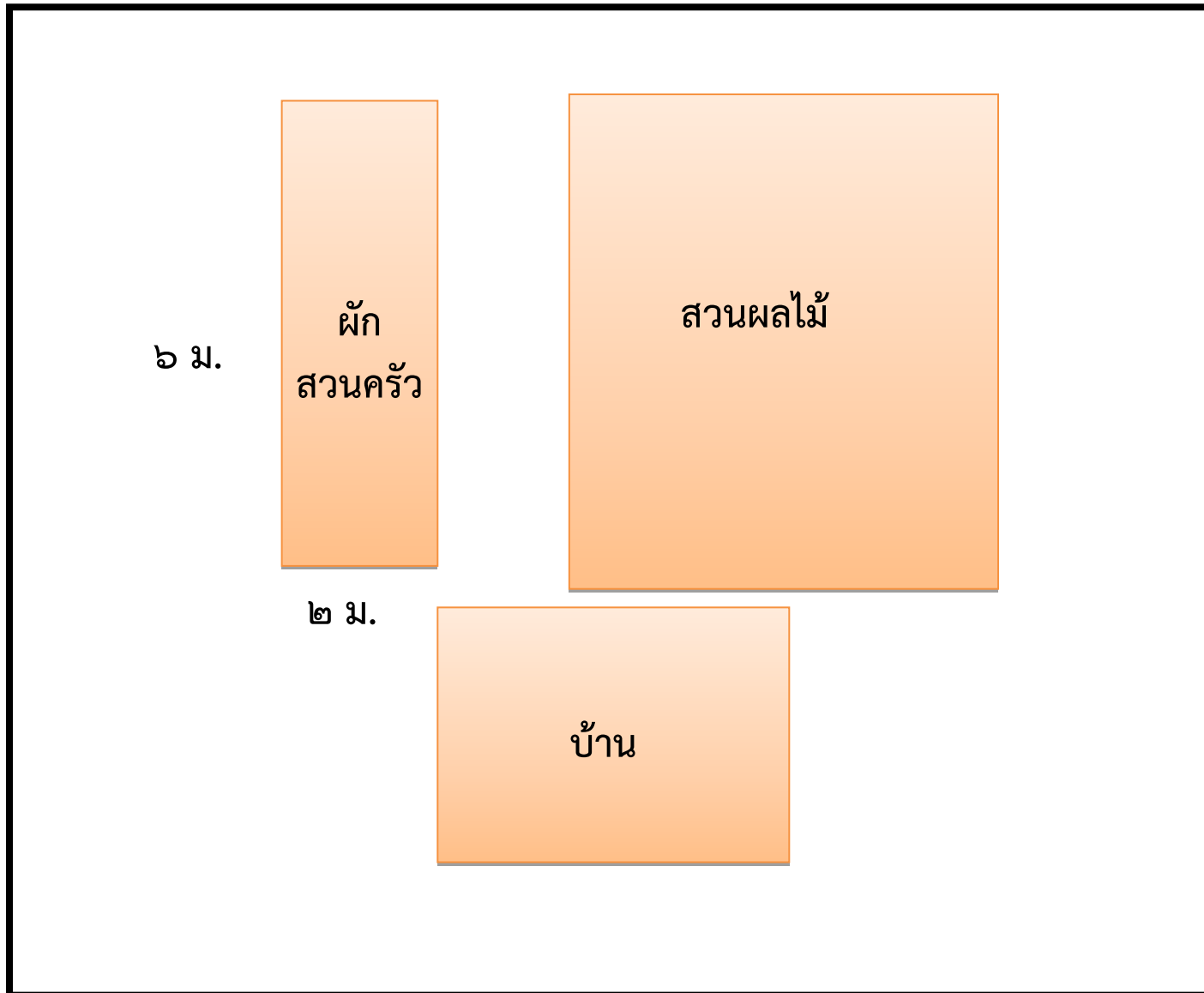

ผังแปลงพืชพืชสมุนไพร นางวาเม้าะ โชะยามา

ผังแปลงพืชพืชสมุนไพร นางสอสีชะ อาแยงกาจิ

โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ชาร์โต อำเภอชารโต จังหวัดยะลา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

สมาชิกราชภัฏอาสาสมัครหมู่บ้าน (อรบ.) และเกษตรกรในพื้นที่อำเภอชารโต ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ มีความประสงค์ขอพระราชทานฟาร์มตัวอย่างโครงการตามแนวทางอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน แหล่งรายได้ ศูนย์การเรียนรู้และเสริมสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ จึงรวมตัวกันจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสม บริเวณบ้านชารโต หมู่ที่ ๑ ตำบลชารโต อำเภอชารโต จังหวัดยะลา เพื่อเสนอคณะทำงานฯ ชุดที่ ๑ จังหวัดยะลา ดำเนินการในการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่างฯ ชาร์โต ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๒๙ ไร่ และเริ่มการดำเนินงาน เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ ช่วยจ้างงานให้ราษฎรมีงานทำ มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว

๓.๑.๒ ให้ราษฎรได้เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๑.๓ ให้ราษฎรได้ร่วมกันประกอบอาชีพในลักษณะการรวมกลุ่มทำงาน และมีมาตรการระวังป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้าย

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

๓.๒.๑ เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชที่มีคุณภาพ

๓.๒.๓ สามารถเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร อย่างยั่งยืน ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บริเวณพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างชารโต บ้านชารโต หมู่ที่ ๑ ต.ชารโต อ.ชารโต จ.ยะลา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของกรมวิชาการเกษตร

บริเวณแปลงการผลิตพืชสมุนไพรในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างชารโต บ้านชารโต ม.๑ ต.ชารโต อ.ชารโต จ.ยะลา

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมสนับสนุน : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. เงื่อนไขที่ได้รับ

๖.๑ เงื่อนไข กรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ เงื่อนไขอื่น ๆ (ระบุ)

๗. ผลการดำเนินงาน

๑. ดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการผลิตพืชสมุนไพรแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร

๒. ดำเนินการสำรวจพื้นที่ทำแปลงต้นแบบการปลูกการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่โครงการฟาร์ม

ตัวอย่างธารโต บ้านธารโต ม.๑ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลในการนำชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง ไปใช้ในแปลงปลูก เพื่อให้ทางฟาร์มตัวอย่างฯ ได้ลดต้นทุนการผลิต และตอบสนองต่อแนวทางการดำเนินงานของฟาร์มตัวอย่างฯ ที่ดำเนินงานพัฒนาฟาร์มไปในทางเกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบ

๔. สนับสนุนต้นพันธุ์ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ไพร เพื่อปลูกในแปลงต้นแบบการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่แปลงต้นแบบที่ทางฟาร์มตัวอย่างฯ ได้จัดเตรียมไว้

๕. คัดเลือกเกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) พร้อมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชสมุนไพร ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง จำนวน ๔ ราย ดังนี้

๑) นายจรัส เทพักษ์

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๙๘-๐๐๐๘๖-๒๐-๖

ที่อยู่ ๒๓/๒ หมู่ ๕ ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๘๙-๕๕๖-๓๖๓๓

พื้นที่จำนวน ๑ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๔๒๖๔๒ Y : ๖๘๐๗๑๕

๒) นายประวิทย์ จันทกุล

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๐๔-๐๐๐๐๕-๖๔-๒

ที่อยู่ ๒๙๒ หมู่ ๑ ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๙๕-๑๓๖-๔๘๗๒

พื้นที่จำนวน ๑ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๔๒๑๔๙ Y : ๖๘๑๙๑๐

๓) นางสาวจาร์วดีณ์ สุวรรณไตรย์

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๔๙๐๕๐๐๐๘๒-๔๐-๖

๒๗/๑ หมู่ ๗ ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๙๑-๓๑๒-๔๑๕๘

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๔๒๒๔๓ Y : ๖๘๑๓๗๙

๔) นางสาวประยูร ไชโย

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๓๔๑๗๐๐๑๖๐-๓๒-๑

๓๔๖ หมู่ ๑ ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๘๐-๖๒๙-๔๓๗๒

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๔๒๒๐๔ Y : ๖๘๑๖๕๒

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

การดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการปลูกพืชสมุนไพรแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เป็นที่สนใจของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เป็นอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรได้เริ่มมีการปลูกพืชสมุนไพรแต่เนื่องจากยังขาดความรู้ทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงยินดีที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในแปลงของตนเองต่อไป

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

-

๑๐. ภาพกิจกรรม

ภาพชุดที่ ๑ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ภาพที่ ๒ การติดตามงานและตั้งเป้าการดำเนินงานประจำปีร่วมกับโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ

ภาพชุดที่ ๓ การติดตาม ตรวจสอบ นายจรัส เทพรัักษ์
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ภาพชุดที่ ๔ การติดตาม ตรวจสอบ นายประวิทย์ จันทรวงศ์
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

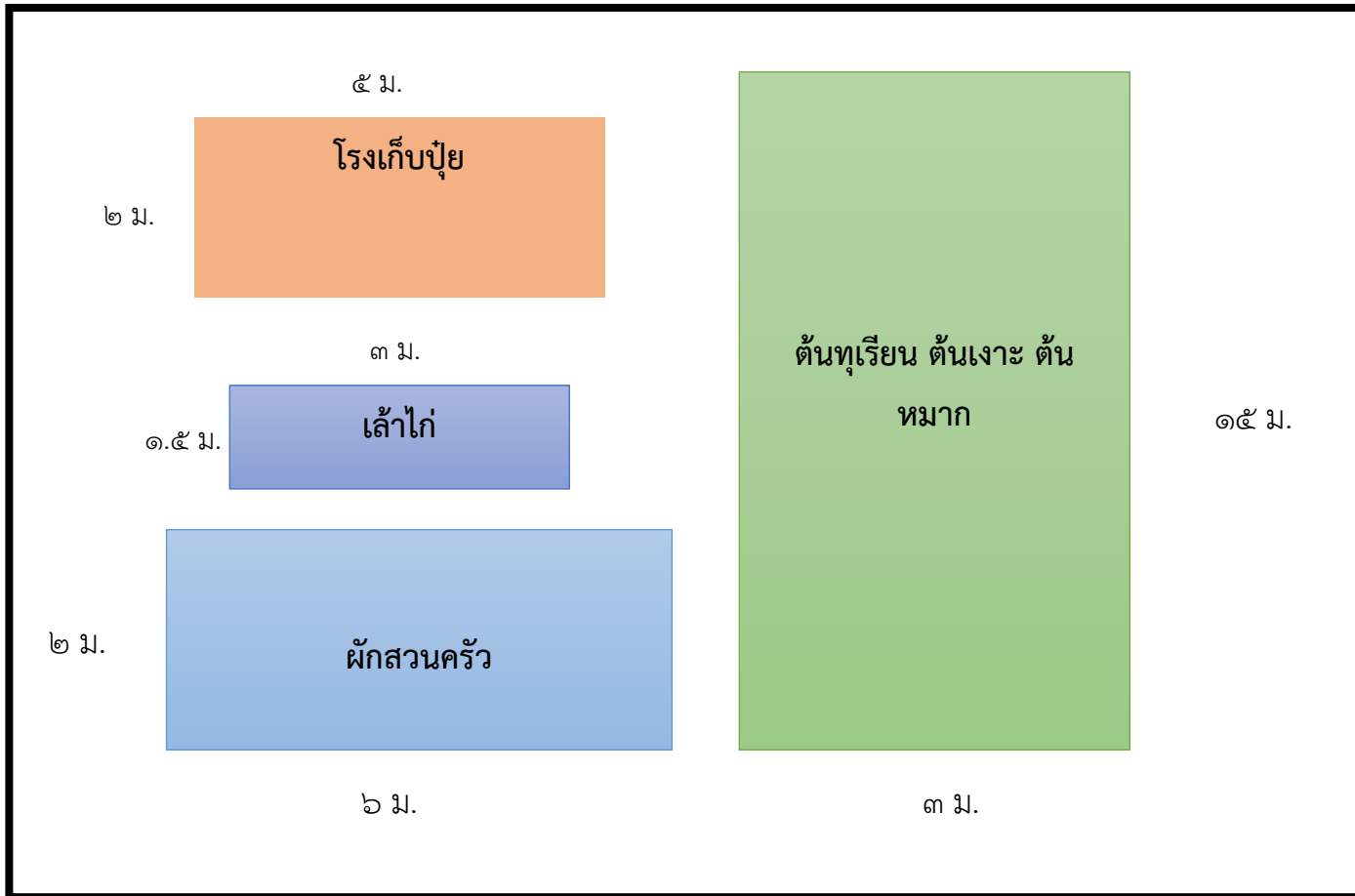
ภาพชุดที่ ๕ การติดตาม ตรวจสอบ นางสาวจรรวรัตน์ สุวรรณไตรย์
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

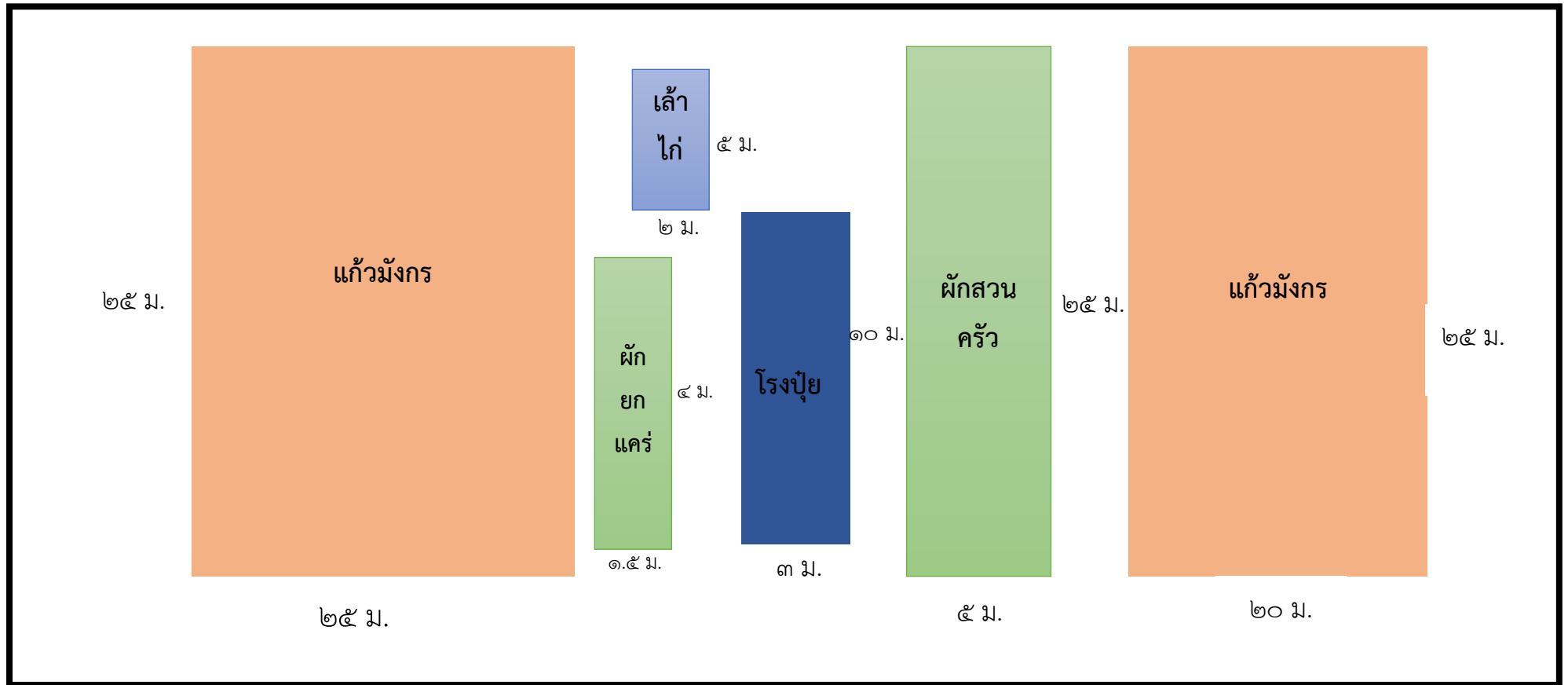
ภาพชุดที่ ๖ การติดตาม ตรวจสอบ นางสาวประยูร ไชโย
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

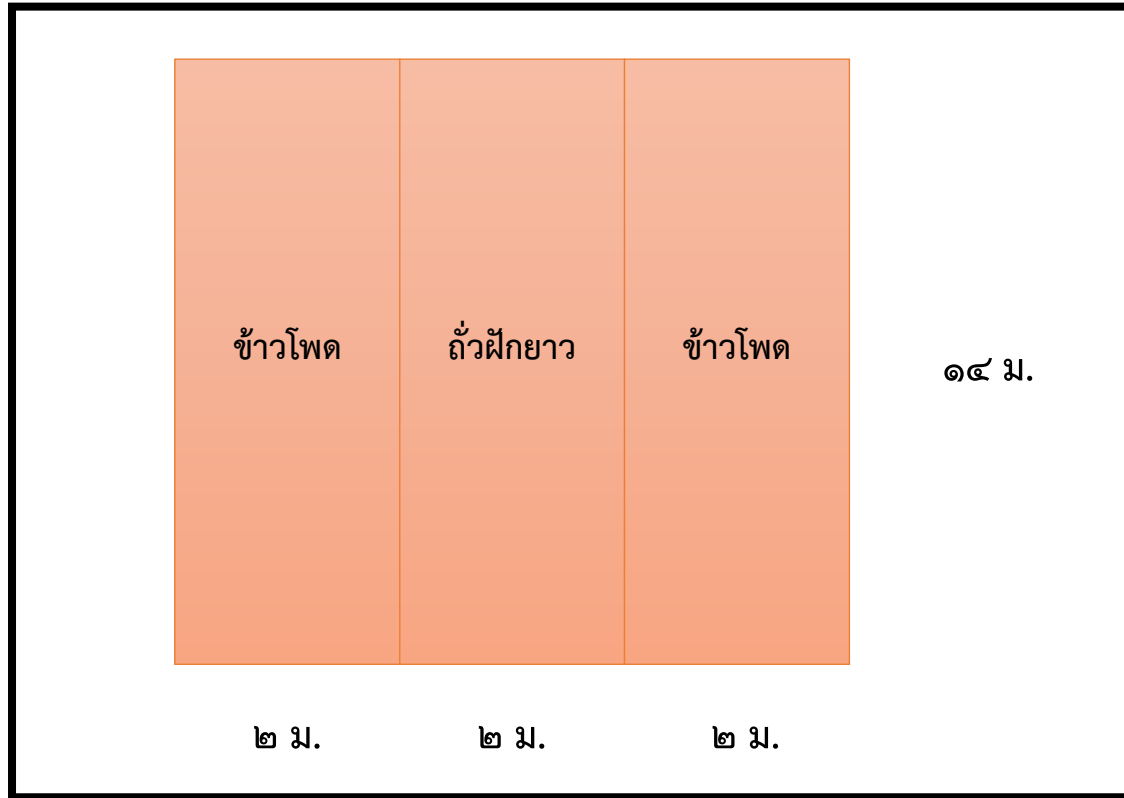
ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นายจำรัส เทพรักษ์

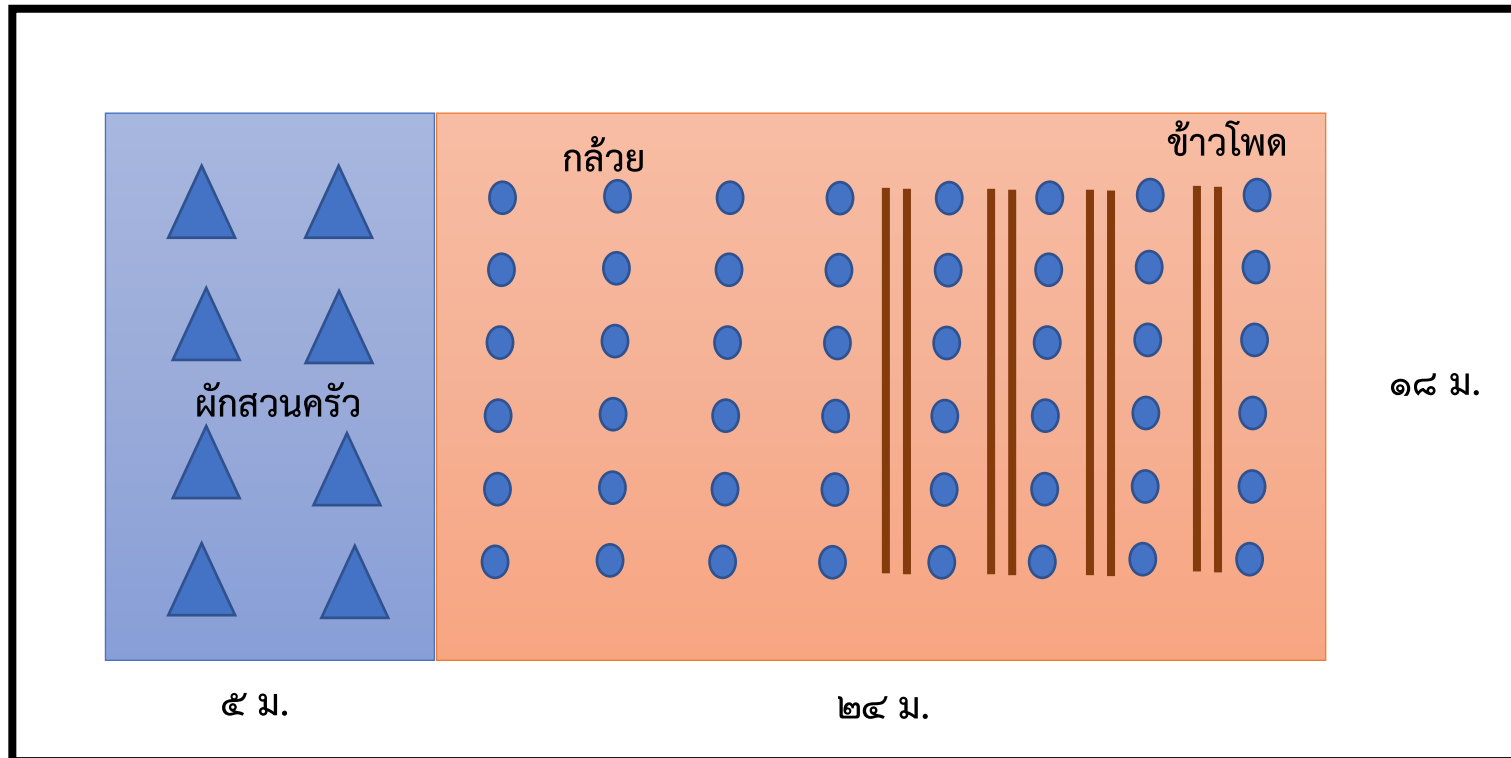
ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นายประวิทย์ จันทระกุล

ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นางสาวจรรุวัฒน์ สุวรรณไตรย์

ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นางสาวประยูร ไชยโย

▲ ผักสวนครัว

● กล้วย

┆ ข้าวโพด

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านจาเราะปุโงะ
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ราษฎรหลายหมู่บ้านได้ร้องขอพระราชทานความช่วยเหลือให้ทีมงานทำอยู่ในพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จึงทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างขึ้นที่ บ้านจาเราะปุโงะ หมู่ที่ ๒ ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่และการจ้างงานของราษฎร ต่อมาได้มีการจัดซื้อที่ดินบริเวณบ้านจาเราะปุโงะ หมู่ที่ ๒ ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา จากราษฎรที่อพยพออกจากพื้นที่และประสงค์ขายที่ดินทั้งหมดจำนวน ๑๒๔ ไร่ และจัดตั้งหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน ๓๐ ครอบครัว ในลักษณะหมู่บ้านเพื่อความมั่นคงชายแดน

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี ๒๕๕๓-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๓.๑.๑ ช่วยสร้างงานและสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว
- ๓.๑.๒ ให้ราษฎรได้เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๓.๑.๓ ให้ราษฎรได้ร่วมกันประกอบอาชีพในลักษณะการรวมกลุ่มทำงาน และมีมาตรการระวังป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้าย

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

- ๓.๒.๑ เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๒.๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพและการผลิตพืชอินทรีย์ เพื่อเป็นพืชทางเลือกใหม่แก่เกษตรกร
- ๓.๒.๓ สามารถเป็นศูนย์ถ่ายทอดการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีอย่างยั่งยืน และการปลูกพืชทางเลือกใหม่ ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บริเวณพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างเบตง อ.เบตง จ.ยะลา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของกรมวิชาการเกษตร

บริเวณแปลงการผลิตพืชสมุนไพรในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างเบตง อ.เบตง จ.ยะลา

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมสนับสนุน : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

งบปกติกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมการอบรมเกษตรกรเรื่องเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพ และการผลิตพืชอินทรีย์

๑. ดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการผลิตพืชสมุนไพรแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร
๒. ดำเนินการสำรวจพื้นที่ทำแปลงต้นแบบการปลูกการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างเบตง อ.เบตง จ.ยะลา

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลในการนำชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง ไปใช้ในแปลงปลูก เพื่อให้ทางฟาร์มตัวอย่างฯ ได้ลดต้นทุนการผลิต และตอบสนองต่อแนวทางการดำเนินงานของฟาร์มตัวอย่างฯ ที่ดำเนินงานพัฒนาฟาร์มไปในทางเกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบ

๔. สนับสนุนต้นพันธุ์ฟ้าทะลายโจร โจร ขมิ้นชัน ไพร เพื่อปลูกในแปลงต้นแบบการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่แปลงต้นแบบที่ทางฟาร์มตัวอย่างฯ ได้จัดเตรียมไว้

๕. คัดเลือกเกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) พร้อมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชสมุนไพร ชีวภัณฑ์ BS-DOA๒๔ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ แหนแดง จำนวน ๔ ราย ดังนี้

๑) นางแก้วมูล มั่งเนิน

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๕๗๐๖-๐๐๐๔๙-๘๙-๒

ที่อยู่ ๕๐๐/๑๓ ถนนบ้านซาโห ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๘๒-๒๖๗-๐๐๔๗

พื้นที่จำนวน ๑ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๒๘๖๕๓ Y : ๖๓๕๕๗๕

๒) นางวาสนา มะลี

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๙๘-๐๐๐๕๑-๗๐-๔

ที่อยู่ ๗๓/๒ ถนนกาแป๊ะฮูลู ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : -

พื้นที่จำนวน ๑ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๒๕๔๘๘ Y : ๖๓๕๕๘๘

๓) นางสมศรี แซ่ตั้ง

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๕๐๒๐๐๒๑๔-๒๑-๓

๕๐๐/๑๒ ถนนบ้านซาโห ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๙๘-๕๑๐-๗๔๓๑

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๒๘๖๒๕ Y : ๖๓๕๕๕๔

๔) นางชญา พลวัฒน์

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๙๒๐๒๐๐๔๑๘-๙๕-๑

๕๐๐/๑๐ ถนนบ้านซาโห ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เบอร์โทร : ๐๙๘-๐๘๐-๒๓๐๕

พื้นที่จำนวน ๐.๕ ไร่

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๗๒๘๖๓๖ Y : ๖๓๕๕๕๘

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

การดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการพื้นฐานการปลูกพืชสมุนไพรแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เป็นที่สนใจของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เป็นอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรได้เริ่มมีการปลูกพืชสมุนไพรแต่เนื่องจากยังขาดความรู้ทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงยินดีที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในแปลงของตนเองต่อไป

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

-

๑๐. ภาพกิจกรรม

ภาพชุดที่ ๑ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ภาพชุดที่ ๒ การติดตาม ตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ศวพ.

ภาพชุดที่ ๓ การติดตาม ตรวจสอบ นางแก้วมุล มั่งเนิน
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ภาพชุดที่ ๔ การติดตาม ตรวจสอบ นางวาสนา มะลี
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ภาพชุดที่ ๕ การติดตาม ตรวจสอบ นางสมศรี แซ่ตั้ง
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

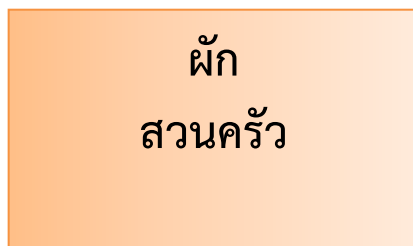

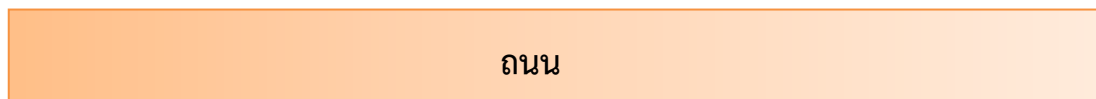
ภาพชุดที่ ๒ การติดตาม ตรวจสอบ นางชะฎา พลวัฒน์
เกษตรกรแปลงต้นแบบ (ขยายผล) และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นางแก้วมุล มั่งเนิน

๓ ม.

๒ ม.

ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นางวาสนา มะลิ

๔ ม.

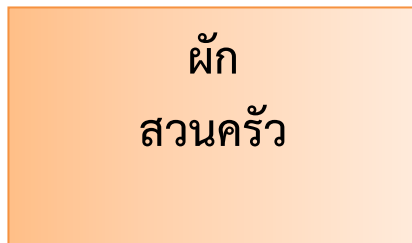

๒ ม.

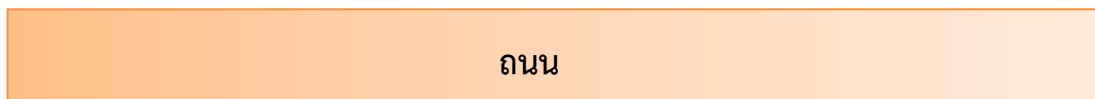

ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นางสมศรี แซ่ตั้ง

๓ ม.

๒ ม.

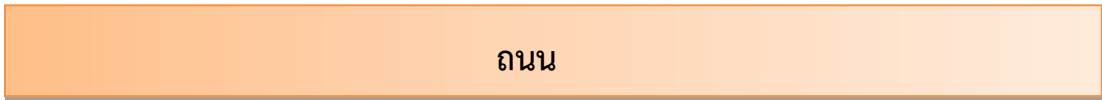

ผังแปลงปลูกพืชสมุนไพร นางชะงูา พลวัฒน์

๓ ม.

๒ ม.

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เมื่อครั้งยังทรงดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ที่กราบบังคมทูลถวาย และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงรับโครงการดังกล่าวไว้ในพระบรมโอรสาธิราชฯ และทรงพระราชทานพระราชานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ

ในปี ๒๕๔๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการกำหนดแผนการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ โดยให้จังหวัดจัดงานปีละ ๔ ครั้ง (ไตรมาสละ ๑ ครั้ง) และให้มีการติดตามการให้บริการต่อเนื่อง (Follow up) กับเกษตรกรที่ได้เข้ารับบริการจากคลินิกต่างๆ เน้นเกษตรกรรายที่มีปัญหาชัดเจนและสำคัญ โดยการจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี บรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังเร็วขึ้น ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบนี้จะเป็นการบูรณาการนักวิชาการแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน ฯลฯ โดยอาศัยเครื่องมืออุปกรณ์เข้าช่วยในการปฏิบัติงาน สามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ทุกจุดสร้างแรงดึงดูดใจให้กับเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่เป้าหมาย เป็นการกระตุ้นเกษตรกรให้เกิดการตื่นตัวและยอมรับนวัตกรรมใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี

กรมวิชาการเกษตรได้มอบหมายให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา รับผิดชอบดูแลการดำเนินการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในพื้นที่จังหวัดยะลา โดยมีรูปการจัดงาน คือ การให้บริการวิเคราะห์วินิจฉัยโรค และแมลงศัตรูพืช ตลอดจนการให้ปรึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตพืชทั้งระบบ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่และผลิตผลทางการเกษตรของตนเองต่อไป

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มดำเนินโครงการ ปี ๒๕๔๙-ปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

๓.๒.๑ เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

๓.๒.๒ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม ในการพัฒนาพื้นที่ฟูเกษตรกรให้สามารถทำการผลิตทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมไปถึงการแก้ปัญหาาร่วมกัน

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ /พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร(กรมวิชาการเกษตร)

ได้มีแผนดำเนินการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ปีละ ๔ ครั้ง (ไตรมาสละ ๑ ครั้ง)

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมสนับสนุน : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จ.สงขลา

๖. งบประมาณที่ได้รับ

งบปกติกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓๔,๔๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (คลินิก ๐๒)

ครั้งที่	สถานที่	วันที่ดำเนินงาน	การดำเนินงาน
๑	วัดทุ่งยอ ต.ตาชะฮะ อ.เมือง จ.ยะลา	๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔	๖๘ ราย
๒	โรงเรียนบ้านบางกลาง ต.บาเจาะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา	๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕	๔๗ ราย
๓	หอประชุมที่ว่าการอำเภอกรงปินัง ต.สะเอะ อ.กรงปินัง จ.ยะลา	๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕	๗๖ ราย
๔	โรงเรียนธารโตวัฒนวิทย์ ม.๑ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา	๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๑๒๕ ราย
รวม			๓๑๖ ราย

๗.๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (คลินิก ๐๕)

จังหวัด	แผน	ผล	% การดำเนินงาน
ยะลา			

๗.๓ ข้อมูลการขอรับคำปรึกษาของเกษตรกรรายจังหวัด

ปัญหาของเกษตรกรที่พบจากการปฏิบัติงานการให้บริการต่อเนื่อง (คลินิก ๐๕) ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ชนิดพืช	ปัญหาที่พบ	วิธีการให้บริการ
พริก	โรคแอนแทรคโนสในพริก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเก็บเมล็ดพันธุ์จากผลที่ไม่แสดงอาการของโรค ๒. ก่อนเพาะเมล็ดควรแช่ในน้ำอุณหภูมิ ๕๐-๕๕ เซลเซียส นาน ๑๕-๒๐ นาที หรือสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไทแรมหรือแมนโคเซบ เพื่อทำลายเชื้อที่อาจติดมากับเมล็ดพันธุ์ ๓. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการป้องกันกำจัด เช่น เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทีลิส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา สำหรับการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกและฉีดพ่นจนถึงระยะเก็บเกี่ยว ๔. หากมีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพ เช่น แมนโคเซบ ไทแรม เบโนมิล ฟลูซิลาโซล เป็นต้น โดยฉีดพ่นทุก ๗-๑๕ วัน ๕. ในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ถ้ามีผลพริกที่แสดงอาการโรคต้องเก็บออกจากแปลงให้หมดเพราะหากทิ้งไว้จะเป็นแหล่งสะสมของโรค ทำให้บางครั้งการใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชไม่ได้ผลเท่าที่ควร
	เพลี้ยไฟพริก	เพลี้ยไฟเป็นแมลงขนาดเล็ก ชอบหลบอยู่ตามใต้ใบ และชอกยอดอ่อน เวลาพ่นควรใช้เครื่องมือที่สามารถพ่นได้อย่างทั่วถึง

		<p>๑. ควรฉีดพ่นเชื้อราเมธาไรเซียมสลับกับเชื้อราบูเวเรีย ก่อนการระบาดของเพลี้ยไฟ ตามอัตราแนะนำพ่นทุก ๕-๗ วัน ให้ทั่วทรงพุ่มและบริเวณดินโคนต้นพริก ในกรณีที่เริ่มพบการระบาดของควรรฉีดพ่นทุก ๓ วัน</p> <p>๒. ควรเพิ่มความชื้นโดยการให้น้ำ อย่าให้พืชขาดน้ำเพราะจะทำให้พืชอ่อนแอและเพลี้ยไฟพริกจะระบาดอย่างรวดเร็ว</p> <p>๓. พ่นสารป้องกันกำจัดแมลงเมื่อพบมีการระบาด เพื่อทำลายไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัย</p>
	แมลงหิวข้าว	ใช้สารฆ่าแมลง อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด
กล้วยหิน	โรคเหี่ยวกล้วยหิน	แนะนำให้ทำการรื้อถอนกอกล้วยเก่าที่เป็นโรคและบ่มดินเพื่อทำการฆ่าเชื้อในดินตามหลักกรมวิชาการเกษตรก่อนจึงทำการปลูกใหม่ พร้อมทั้งรดด้วยสาร BS DOA-๒๔ เพื่อเป็นการป้องกันการเข้าทำลายของโรคในต้นที่ปลูกใหม่ และแนะนำให้ทำการห่อปลีกล้วยเมื่อเริ่มให้ผลผลิตเพื่อป้องกันแมลงพาหะ

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑. เกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มเติมและกระตือรือร้นที่จะเข้าหานักวิชาการ พร้อมทั้งยังให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการระบาดของโรคพืชในพื้นที่เพิ่มเติม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบูรณาการร่วมกันในการบริหารจัดการโรคพืชต่างๆ เพิ่มเติม

๒. เกษตรกรได้รับความรู้การจัดการศัตรูพืชและการจัดการโรคพืชแบบผสมผสานแทนการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว เกษตรกรได้เรียนรู้วิธีการประเมินความเสียหายจากแมลงศัตรูพืชและโรคพืชต่างๆ ด้วยตนเอง

๙. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

-

๑๐. ภาพกิจกรรม

ภาพชุดที่ ๑ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๑
ณ วัดทุ่งยอ ต.ตาแซะ อ.เมือง จ.ยะลา

ภาพชุดที่ ๒ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๒

ณ โรงเรียนบ้านบางกลาง ต.บาเจาะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา

ภาพชุดที่ ๓ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๓

ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอกรงปินัง ต.สะเอะ อ.กรงปินัง จ.ยะลา

ภาพชุดที่ ๔ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๔

ณ โรงเรียนธารโตวชิรพัฒนวิทย์ ม.๑ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา

ภาพชุดที่ ๕ การติดตามให้คำแนะนำ จัดเก็บข้อมูล (คลินิก ๐๕)